

Naziv predmeta: Metodika nastave sociologije

Nastavnik: dr. sc. Zvonimir Bošnjak, pred.

ECTS–bodovi: 5

Jezik: hrvatski

Trajanje: Svi sadržaji Metodike nastave sociologije izvode se u II. semestru diplomskog studija.

Status: Obavezan predmet

Oblik nastave: 2 sata predavanja, 1 sat seminara i 2 sata vježbi tjedno

Nastava se organizira na razini cijele grupe u formi temeljni metodički pojmovi–sudjelovanje–kritička evaluacija. Odnosno, istovremeno će se temeljni pojmovi uvoditi, vježbati i seminarski obrađivati u formi najvažnijih tehnika i izvedbenih planova, a na kraju će se sve kritički vrednovati i rezimirati.

Uvjeti za upis kolegija: odslušan ili upisan jedan izborni predmet iz metodičkog bloka.

Cilj kolegija: Rezultat nastave ovog kolegija podrazumijeva usvojenost znanja i vještina kako bi studenti potpuno samostalno mogli:

- planirati nastavu sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- programirati nastavne ciljeve, metode i tehnike
- organizirati nastavu sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- vrednovati vlastito planiranje, programiranje i organizaciju nastave
- primijeniti temeljne koncepte i informacije matične discipline-sociologije u nastavi
- prepoznati metode i tehnike pogodne za nastavu sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- primijeniti suvremena metodička i tehnička dostignuća u nastavi sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- vrednovati i poticati kritičko mišljenje u svojoj nastavi
- razvijati konstruktivistički pristup u svojoj nastavi
- razumjeti važnost uravnotežene i svrsishodne komunikacije s učenicima
- razumjeti i primijeniti odgojni potencijal nastave sociologije u gimnazijama i srednjim školama
- vrednovati i analizirati uspjeh, angažman i napredak učenika.

Uloga kolegija u ukupnom kurikulumu: Studenti sociologije nastavničkog usmjerenja slušanjem ovog kolegija steći će znanja i vještine potrebne za uspješno vođenje nastave sociologije i drugih predmeta koje mogu predavati u srednjim školama i gimnazijama. U rasponu od osnovnih do naprednih nastavnih tehnika i metoda, studenti će biti osposobljeni koristiti se ukupnim stečenim spoznajama tijekom studiranja u svrhu njihovog prenošenja na svoje učenike.

Korištene metode: Središnje mjesto zauzima demonstracijska nastava uz primjenu/vježbu i seminarsku raspravu predloženih nastavnih jedinica. Kako nastava na ovom kolegiju ima za cilj upoznati studente sa najširim rasponom metoda i tehnika nastavnog rada, svaka nastavna jedinica je organizirana da prikaže nove i alternativne pristupe; od frontalnog pristupa do interaktivnog i individualnog pristupa. Vježbovni karakter kolegija podrazumijeva uključivanje studenata u svaki oblik nastavnog rada kako bi nakon predavačkog dijela neposrednim iskustvom prepoznali sve zahtjeve

nastavnih tehnika. Vođenim raspravama seminarskog dijela studenti će najprije predložiti nastavnu izvedbu izborne teme, a zatim raspraviti u grupi svoj prijedlog.

Sadržaj kolegija – tjedni raspored rada:

Metodikom nastave sociologije studente se upoznaje sa sadržajnim, programskim i organizacijskim zahtjevima nastavničke profesije u gimnazijama i srednjim školama. Kroz predavački, seminarski i vježbovni dio nastoji se postići cjelovita edukacija budućih nastavnika sociologije kako bi potpuno samostalno mogli postavljati i ostvarivati obrazovne i odgojne ciljeve nastave u gimnazijama i srednjim školama. Redoslijed sadržaja podrazumijeva tijekom radnih tjedana. Svaki radni tjedan studenti održavaju seminarsku vođenu raspravu na temu predloženih izvedbenih planova nastave iz sadržaja izbornog kolegija metodičkog bloka.

1. Uvod u kolegij; upoznavanje s temama predavanja i studijskim obvezama; upoznavanje s oblicima rada; evidencija studenata.

2. Uvod u metodiku kao opću i specifičnu disciplinu; posebnosti sociološke metodike; interaktivni rad na nastavnim očekivanjima; rad na uvodnim tehnikama.

3. Pojam planiranja u nastavi; problem etapiranja; sadržajno, procesno i vremensko planiranje; komentar planiranja metoda i tehnika; upoznavanje s temeljnim školskim programima; interaktivne vježbe.

4. Pojam ciljeva u nastavi sociologije; rad na vrstama ciljeva; važnost određivanja ciljeva; interaktivne vježbe.

5. Razredna atmosfera (1. dio); osnovni elementi razredne atmosfere; problem motivacije; interaktivne vježbe.

6. Razredna atmosfera (2. dio); oblici organizacije nastave; frontalna i suradnička nastava; interaktivne vježbe.

7. Pojam primjera u nastavi sociologije (1. dio); konstrukcija primjera; karakteristike primjera.

8. Pojam primjera u nastavi sociologije (2. dio), sociološka imaginacija; interaktivne vježbe.

9. Projektna i tematska nastava u sociologiji; rad na slučaju; vođenje projektne i tematske nastave; interaktivne vježbe.

10. Kritičko mišljenje u nastavi sociologije; važnost kritičkog mišljenja; poticanje kritičkog mišljenja; sustav informacija–znanje u nastavi sociologije; interaktivne vježbe.

11. Praćenje i ocjenjivanje; usklađenost planiranja i ocjenjivanja; tipovi ocjenjivanja; sugestije za kvalitetno ocjenjivanje; interaktivne vježbe.

12. Tehnike i metode prilagođene nastavi sociologije; tradicionalne metode; suvremene metode; demonstracija debate.

13. Stres u nastavi; izvori stresa; izbjegavanje stresa; problem profesionalnog statusa; interaktivne vježbe.

14. Rijetke nastavne tehnike i njihova primjena u nastavi sociologije; vizualne nastavne tehnike; interaktivne tehnike.

15. Suvremene nastavne tehnike i tehnologije u nastavi sociologije u srednjim školama; demonstracija tehnika; interaktivne vježbe; završne napomene; evaluacija.

Literatura:

A. Obavezna: Literatura koja prati opće metodičke sadržaje kolegija i koju studenti moraju konzultirati pri ispitu je sljedeća:

Kyriacou Chris (1997), Temeljna nastavna umijeća, Educa, Zagreb.

Majda Rijavec, Dubravka Miljković, Vlasta V. Vidović i Vesna V. Štetić (2003),

 Psihologija obrazovanja, IEP–VERN, Zagreb, str. 405–468.

Itković Zora (1997), Opća metodika nastave, Književni krug, Split.

Fanuko Nenad (2004), Sociologija, Profil, Zagreb.

B. Preporučena (dopunska):

Glasser, William (1994), Kvalitetna škola, Educa, Zagreb.

Marsh, Colin J. (1994), Kurikulum, Educa, Zagreb.

Opći priručnik za nastavnike srednjih škola, grupa autora (1994), Hrvatski pedagoško–književni zbor, Zagreb.

C. Seminarska: Osim izbora tema za prijedlog izvedbenih nastavnih planova (iz sadržaja izbornih kolegija metodičkog bloka), studentima će biti ponuđena mogućnost da izaberu seminarski rad među naslovima koji obrađuju specifično sociološka metodička pitanja.

Izvori:

Bruner, J. (2000). Kultura obrazovanja. Zagreb: Educa.

Chaffee, John (1997), Thinking critically, Houghton Mifflin Company, Boston,

 Haralambos, Michael & Holborn Martin (2002), Sociologija, Teme i perspektive, Golden Marketing, Zagreb.

Collins, Sharon K. & Fisher, Nancy A. (1990), The Contributions of sociology to the liberally educated person, Teaching sociology, Vol.18 (October: 494–498).

Geertsen, Reed (2003) Rethinking Thinking About Higher–Level Thinking. Teaching Sociology, Vol. 31: 1–19.

Grauerholz, Liz & Bouma–Holtrop, Sharon (2003), Exploring critical sociological thinking, Teaching sociology, Vol.31 (October: 485–496).

Green, Charles S. & Klug, Hadley G. (1990), Teaching critical thinking and writing through debates: an experimental evaluation, Teaching sociology, Vol.18 (October: 462–471).

Način provjere znanja: Vrednuju se (evaluiraju, ocjenjuju) pismeni ispit i seminar kojeg studenti održavaju i predaju u pismenom obliku. Ukupna ocjena proizlazi iz uspjeha na pismenom ispitu i ocjene seminarskog rada.

Svaki student/ica ima pravo na usmeni ispit ukoliko nije zadovoljan/a ocjenom odnosno uspjehom iz pismenog ispita. Pismeni ispit organiziran je u formi otvorenih pitanja, a odnosi se isključivo na sadržaje koji proizlaze iz obavezne literature i nastavnih sadržaja (predavanja, seminara i vježbe) Metodike nastave sociologije.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta: kvalitativna i kvantitativna evaluacija na kraju semestra.